

Bilaga 1.

Årsredovisning

för

Prästlönetillgångarna i Uppsala stift

817605-5757

Räkenskapsåret

2023

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Historisk tillkomst

Prästlönetillgångarna har sitt ursprung i fastigheter som ställdes till Svenska kyrkans förfogande i syfte att avkastningen skulle användas för att avlöna församlingens präster. Många prästlönefastigheter härstammar från medeltiden.

När en prästlönefastighet säljs tillfaller medlen prästlönefonden. Prästlönefastigheter tillsammans med prästlönefonden utgör prästlönetillgångarna.

Rättslig ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden betraktats som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka – stat år 2000 har det klarlagts i lag att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. I lagen om Svenska kyrkan (SFS 1998:1591) anges syftet, att prästlönetillgångarna ska bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

I kyrkoordningens 46:e kapitel framgår förvaltningsmålet för prästlönetillgångarna. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etisk försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Naturvärden och kulturmiljövårdens intressen skall beaktas i skälig omfattning. Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltningsuppdrag till stiftens. I Uppsala stift ansvarar Egendoms- och fastighetsutskottet för förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar vars säte ligger i Uppsala.

Avkastning

Stiftets samtliga församlingar och pastorat har andelar i prästlönetillgångarna. Dessa andelstal fastställdes 1994-12-31 och ligger sedan dess fast oavsett fastighetsförändringar. Avkastningen från prästlönetillgångarna delas lika mellan församlingar/pastorat och svenska kyrkans utjämningsystem.

Den disponibla vinsten utgörs av årets resultat minskat med reavinst från försäljning av prästlönefastigheter och värdesäkring av prästlönefonden.

För att säkerställa en jämn utdelningsnivå över tid kan delar av årets utdelningsbara resultat balanseras. Det innebär att vinstmedel kan sparas för att delas ut kommande år. Det finns dock regler för hur mycket som får sparas i balanserade vinstmedel, det så kallade konsolideringstaket.

Prästlönetillgångarna i Uppsala stift består av prästlönefastigheter och en prästlönefond med ett sammanlagt marknadsvärde på 4 546 mnkr per den 31 december 2023.

6

Org.nr 817605-5757

Inriktningsmål 2023

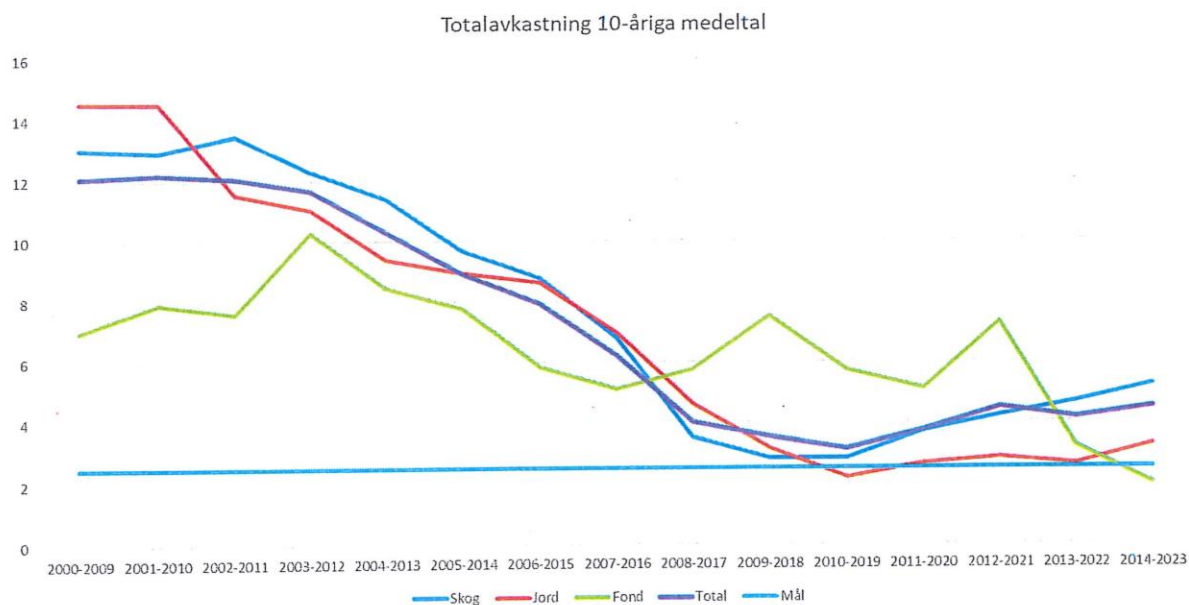
Stiftsfullmäktige i Uppsala stift fattade beslut om avkastningsmål för prästlönetillgångarna i Uppsala stift den 25-26 maj 2016 (§ 15, dnr 479/01/15).

Följande mål beslutades:

- att för prästlönetillgångarna i Uppsala stift uppställa ett reall avkastningsmål på 2,5 procent, mätt som medeltal för 10 år,
- att målet för direktavkastning ska vara 2 procent, mätt som rullande medeltal för 5 år,
- att måltalen ska vara uppnådda senast om 5 år,
- att en översyn av avkastningskraven ska genomföras med maximalt 5 års intervall,
- att effektivisera förvaltningen genom att minska antalet brukningsenheter.

Vid stiftsfullmäktigemötet 2020-11-19 beslutades att ersätta målet för direktavkastning med ett utdelningsmål kronor per år för aktuell mandatperiod (§ 29, dnr PLT 2020-0135).

- Utdelningen till församlingar, pastorat och till kyrkans utjämningsystem ska vara minst 45 mnkr per år under aktuell mandatperiod.

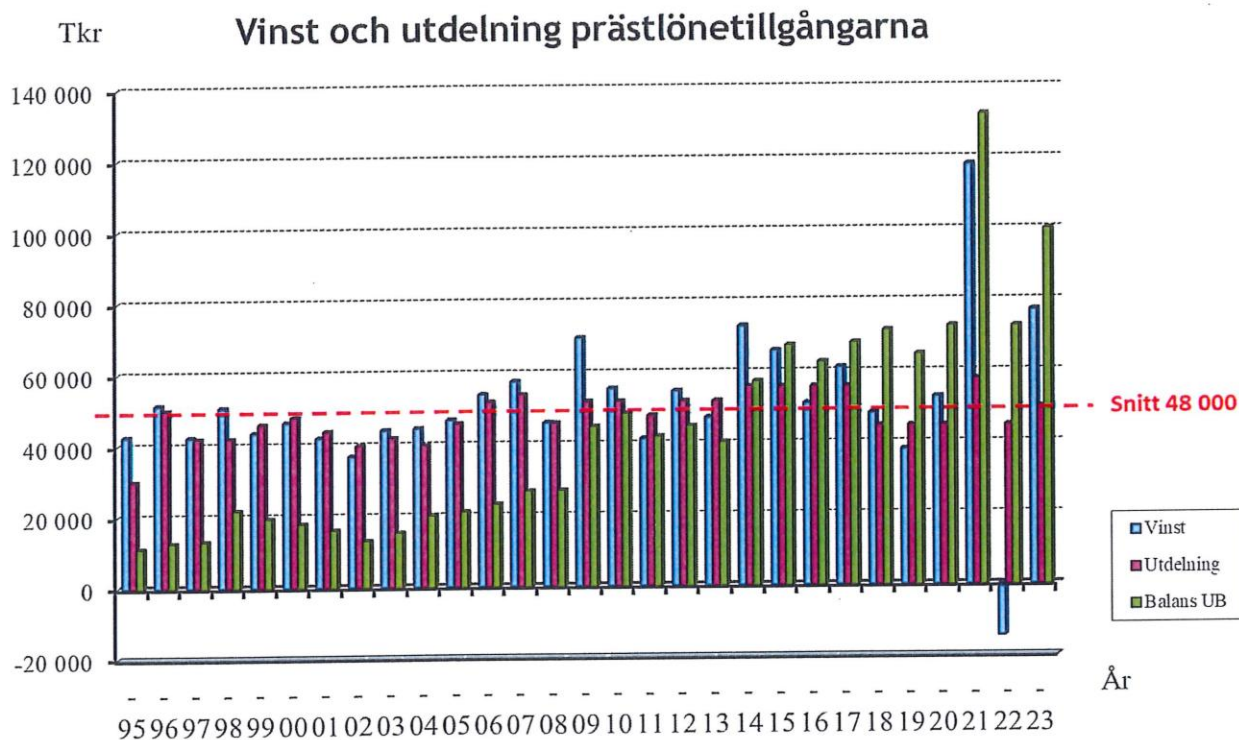

Graferna visar 10-åriga medeltal för totalavkastning per tillgångsslag samt totalt.

g

Org.nr 817605-5757

Utdelning

Diagrammet visar vilken vinst (disponibelt resultat), vilken utdelning och vilket belopp som finns avsatt för framtida utdelningar sedan 1995. Totalt har förvaltningen sen 1995 delat ut över 1,3 miljarder kronor.

Antal brukningsenheter

Stiftsstyrelsen har beslutat om en fastighetspolicy som ett led i att verkställa det beslut som fattats av stiftsfullmäktige 2016. Fastighetspolicyen handlar om att koncentrera innehavet till färre och större brukningsenheter genom köp, byte och försäljning av fastigheter företrädesvis på öppna marknaden. Med brukningsenhet menas en eller flera fastigheter som ligger inom 50 meter ifrån varandra.

31 december 2023 var antalet brukningsenheter 369 (367) och antalet fastigheter 223 (229).

Under 2023 har fyra större fastigheter helt eller delvis avyttrats/kontrakterats samtidigt som tre köp har genomförts/kontrakterats. De största försäljningarna samt köpen framgår nedan:

Försäljningar

- Enköpings-Näs 1:1, del av 6,53 mnkr
- Valbo-Backa 6:1, del av 1,7 mnkr

Köp

- Hagby-Forsa 2:5, skifte 5 3 mnkr
- Gällsta 1:1 3,3 mnkr
- Säljesta 116:1, skifte 3 6,8 mnkr

Org.nr 817605-5757

Prästlönefastigheternas areal och marknadsvärde uppgick 2023-12-31 till:

- Produktiv skogsmark 41 200 ha 2 999 mnkr
- Jordbruksmark inklusive byggnader 4 583 ha 582 mnkr

Arealer prästlönefastigheter 2023

År / Ägoslag	Skogsmark ¹ Areal i hektar	Skogsimpediment ² Areal i hektar	Jordbruksmark ³ Areal i hektar	Övrig mark ⁴ Areal i hektar	Total areal i hektar
2023	41 200	3 057	4 583	1 971	50 811
2022	40 892	3 151	4 616	2 064	50 723
2021	40 683	2 712	4 690	3 112	51 196
2020	41 156	2 896	4 740	2 646	51 437
2019	40 655	3 540	4 725	1 928	50 848

- 1) Produktiv skogsmark inklusive restriktionsområden, avsättningar och reservat.
- 2) Skogsimpediment består av cirka en tredjedel improduktiv skogsmark samt till cirka två tredjedelar av myr, berg samt träd och buskmark.
- 3) Åker- och betesmark.
- 4) Tomtmark, övrig ej specificerad mark samt mark under försäljning.

Resultat och ställning

Förvaltningen av Prästlönetillgångarna i Uppsala stift har för verksamhetsåret 2023 gett ett resultat på 122,1 mnkr (91,8 mnkr) inklusive realisationsvinster på fastigheter med 16,2 mnkr (35,7 mnkr).

Från och med upprättande av årsredovisning 2022 övergår Uppsala stifts prästlönetillgångar till att tillämpa KPIF (KPI med fast ränta) som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Tidigare år har inflationsmättet KPI använts för motsvarande värdesäkring.

Värdesäkring av prästlönefondens kapital, enligt kyrkoordningen 46 kapitlet 11§, har skett med 30,9 mnkr motsvarande KPIF för november år 2023.

Totalt finns ett ackumulerat utdelningsbart resultat på 150,1 mnkr.

Nuvarande inkomstskatt för juridisk person är 20,6% (20,6%). Då Prästlönetillgångarna endast är skattskyldiga på näringsverksamhet samt har möjlighet att utnyttja skogsavdrag blir skatten för 2023 4,3 mnkr (5,4 mnkr).

Konsolideringstaket i den samlade förvaltningen uppgår till 400,3 mnkr.

8

Org.nr 817605-5757

Rörelsegren skog

Rörelsegren skog har uppdraget att förvalta 41 200 hektar produktiv skogsmark vilken är spridd över hela stiftet. Av den produktiva skogsmarken brukas 91 % ekonomiskt med generell eller förstärkt hänsyn. Resterande skogar innehåller naturvärden vilka antingen kräver skötsel eller ska lämnas för fri utveckling. Prästlönetillgångarna i Uppsala stift förvaltar skogen med egen personal fördelat på tre distrikt. De skogliga åtgärderna genomförs med hjälp av fristående kontrakterade entreprenörer.

Årets resultat

Årets resultat före realisationsvinster och avskrivningar uppgår till 56,88 (49,3 mnkr). Resultatet är 13,7 mnkr bättre än budget vilket främst beror på högre virkesintäkter.

Intäkterna blev 15,2 mnkr högre än budget vilket beror på högre virkespriser än budgeterat.

Verksamhet

Avverkningsnivån bygger på långsiktiga avverkningsberäkningar. Den gällande avverkningsberäkningen ligger på 210 000 m³sk per år. Under året avverkades totalt 148 987 m³fub vilket motsvarar 184 701 m³sk. Föryngringsavverkningen ligger lägre än de långsiktiga avverkningsberäkningarna främst på grund av att en del avverkning har skjutits fram till 2024. Gallringsnivån utgjorde 21% av total avverkning under året.

Den faktor som har störst inverkan på skogens resultat är virkesförsäljningen. Föryngringsavverkningen säljs som rotposter eller leveransrotköp och mängden leveransrotköp har ökat över tid. Någon gång sker föryngringsavverkning i egen regi för att ta hand om skadad skog. Gallringar utförs i egen regi eller genom avverkningsuppdrag.

Efter föryngringsavverkning anläggs ny skog främst genom markberedning och plantering.

Markberedningen syftar till att skapa lämpliga planteringspunkter och de plantor som sätts bidrar till en högre tillväxt samtidigt som de är bättre rustade för klimatförändringar i jämförelse med naturligt föryngrade plantor.

Ungskogsröjning är högt prioriterad för att skapa förutsättningar för grövre träd av god kvalitet till första gallringen. Då skapas också hänsynsytor av fuktiga partier där lövträd prioriteras.

Hyggesrensning och underröjning utförs inför både gallring och föryngringsavverkning, där det behövs, för att ta bort klena stammar eller underväxt för att förbättra maskinförarens möjlighet att göra ett gott arbete.

Arealer i hektar	2023	2022	Kommentarer
Markberedning	535	519	Bristen på marberedningsresurser speciellt harv gör att det varierar mer än önskvärt mellan åren. 2023 påverkades också av en tidig vinter.
Plantering	619	463	Gick enligt plan, även planterat en del björk för att öka arealen med produktiv lövskog.
Röjning	333	654	Blev mindre än budgeterat, beroende på brist på utförare och en tidig vinter.
Underröjning	273	134	Beror av hur det ser ut i de områden som ska avverkas
Hyggesrensning	200	198	

8

Föryngringsavverkning	421	538	En del av posterna som var planerade 2023 blev flyttade till början av 2024.
Gallring	626	527	Gallringsnivån har påverkats av att en del resurser har fått styras om till att avverka skadad skog.

Miljö, klimat och naturvård

Prästlönetillgångarna i Uppsala stift är sedan 2001 certifierat enligt FSC® (licensnummer SKSC: FSC-C014110). Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk.

Det systematiska arbetet med att naturvärdesbedöma skog med potentiellt höga naturvärden fortgår. Under 2023 har arealen naturvårdsavsättningar ökat med 392 ha (206) hektar produktiv skogsmark. Totalt har prästlönetillgångarna i Uppsala stift 3 804 hektar avsatt för naturvård vilket motsvarar 9,2 % av den totala produktiva skogsmarken. Av den totala produktiva skogsmarken är 543 ha angivet för hyggesfritt brukande, inom vilket det ryms arealer både med förstärkt hänsyn och med produktionsmål. Den generella och förstärkta naturvårdshänsyn som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten bidrar framåt med ytterligare 10 %.

För att samordna arbetet med att upprätthålla certifieringen av Svenska Kyrkans prästlönetillgångar har den ideella föreningen Stiftens egendomsförvaltningars förening, STEF, bildats. Föreningens uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (licensnummer SKSC: FSC-C014110) och PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering. Som paraplyorganisation för gruppcertifikat enligt PEFC är föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen.

Samtliga tretton stift i Svenska kyrkan är medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på föreningens årsstämma och består av representanter från medlemmarna. Föreningens övergripande verksamhet leds av en verksamhetsledare och hos varje medlem finns en certifieringsansvarig som ansvarar för arbetet med skogscertifieringen lokalt. FSC Sverige antog 2020 ett nytt regelverk. En av förändringarna var att det inte längre räcker med 5 % avsatt produktiv skogsmarksareal. Kravet är att ytterligare 5 % avsätts eller sköts med hyggesfria metoder, den sk. Flexpotten.

I Svenska kyrkans färdplan för klimatet ska skogen bidra med följande:

- Senast 2021 sätta mål för en minskad klimatpåverkan där drivning och transporter inom det egna skogsbruket ska sträva emot energieffektiva och klimatneutrala bränslen.
  - Samtliga bilar som förvaltningen äger eller leasar ska bytas ut så de kan köras på fossilfria drivmedel
    - Förvaltningens bilar, nyare än 2019, kan köras på HVO eller andra fossilfria bränslen. Det gäller 4 av totalt 7 bilar.
  - Vid planering av arbete i fält ska onödigt bilåkande undvikas
    - Onödiga resor minskas t ex då vägbommars lås byts ut till kodlås, ersätta en del möten med digitala möten.
    - Planerar långa resor så många åtgärder kan utföras på en och samma resa
  - Övrigt som görs:

Org.nr 817605-5757

- Entreprenörer med nyare maskiner som kan/har tillgång tankar biodiesel.
- Vid tankning av maskiner används en metod som undviker onödigt spill av diesel.
- Förvaltningen bygger skogsbilväg vilket minskar skotningsvägen.
- Prästlönetillgångarna ska i sitt skogsbruk sträva efter att tillvarata den brukade skogsmarkens produktionspotential för ökad klimatnytta.
  - Det ligger i förvaltningens löpande arbete att återbeskoga så snart det är möjligt, att inventera förnygringar och säkerställa att tillräckligt med plantor överlever, att sköta skogarna i enlighet med stiftens skötselhandbok.
- Prästlönetillgångarna ska ta stöd i aktuell forskning i arbetet med att öka skogarnas klimatnytta.
  - Skogforsk har tagit fram en rapport om hur vi kan bruka skogen ur ett klimatperspektiv.
  - Förvaltningen har idag ett 30-tal återvätningsprojekt på gång i olika stadier.

Klimat effekter av skogsbruket på Uppsala stift år 2023

Uppsala stift, med 41 200 hektar produktiv skogsmark, är en betydande skogsägare. Med förvaltningen av denna resurs följer ett ekonomiskt ansvar, men även krav på att skogen sköts med sikte på bevarande av en levande skogsmiljö och biodiversitet. Andelen löv på stiftets skogar är 10 procent, medan det nationella målet av biodiversitetsskäl satts till ca 20 procent. Volymen löv bör således ökas något på lämplig mark. Cirka 11 procent av den produktiva skogsmarken sköts med höjd miljöanpassning, från förstärkt hänsyn till områden som lämnas till fri utveckling.

Idag är klimatfrågorna högt prioriterade. Skogsskötseln är avgörande för den så kallade kolbalansen som, tillsammans med substitution av fossila produkter, bestämmer skogens klimatpåverkan. Här presenteras några nyckeltal kring kolbalansen för Uppsala stifts skogsbruk. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom det är den areal skogsförvaltaren påverkar genom sina beslut.

Stiftets skog är en kolsänka. Lagret av kol ökade under 2023 motsvarande 40 500 ton CO₂

Virkesförrådet år 2023, inklusive stående döda träd, är 7,0 miljoner m³sk. Det motsvarar 10 miljoner ton koldioxid. År 2023 tillväxte skogen med 256 000 m³sk, vilket motsvarar 373 000 ton CO₂. Efter avdrag för utförd avverkning och andra avgångar ökade virkesförrådet i den skog som förvaltas av stiftet under 2023 med 25 000 m³sk, motsvarande 37 000 ton CO₂. Ett stort förråd av kol, motsvarande 15,3 miljoner ton CO₂, finns i stiftets skogsmark. Förrådet av markkol ökar med ca 3 400 ton CO₂ per år. Den totala kolsänkan i skog och mark ökade därmed under året motsvarande 40 000 ton koldioxid, dvs 42 % mer än föregående år.

Skogsbruk och virkestransporter gav 2023 fossila koldioxidutsläpp på 1 500 ton

Stiftets skogsbruk leder till utsläpp av koldioxid från fordon, maskiner, plantskolor etc. Under 2023 var det totala utsläppet ca 2 100 ton koldioxid. Inblandning av biodrivmedel för transportfordon och arbetsmaskiner medför att endast 1 500 ton är av fossilt ursprung.

De största utsläppsposterna är virkestransport och väghållning som står för 55 % samt avverkning och terrängtransport 37 %. Resterande utsläpp härrör från skogsvårdsarbeten som markberedning, plantering och röjning.

Virket sänkte utsläppen av fossil CO₂ med 164 000 ton

Substitutionseffekter av det virke som försålts under 2023 minskade utsläppen av fossil koldioxid med 164 000 ton. Siffran skulle kunna ökas om en större del av de avverkade träden tas tillvara, till exempel i form av skogsbränsle. Andra åtgärder för att möjliggöra en höjd substitutionseffekt är att öka

Org.nr 817605-5757

avverkningen, närmre aktuell tillväxtnivå, eller genom skötselåtgärder för att öka tillväxten - och därmed kolinbindningen.

Reduktionsplikten minskade år 2023 utsläppen av fossil CO2 med 600 ton. Om biodrivmedel fullt ut skulle användas av åkerierna vid vidaretransporten av virket så kan de fossila utsläppen sänkas med ytterligare ca 690 ton CO2/år. Reduktionsplikten sänks nu. Det gör att utsläppen från stiftets skogliga arbeten kan befaras öka under kommande år om man inte fattar beslut att frivilligt fortsätta med en högre inblandning av biodrivmedel.

Utsläppen från skogsbruksarbeten är dock totalt sett mycket låga i jämförelse med de positiva bidrag som lämnas genom ökad kolsänka, lagring av kol i produkter och genom substitution av fossilintensiva produkter.

8

Org.nr 817605-5757

Rörelsegren jord

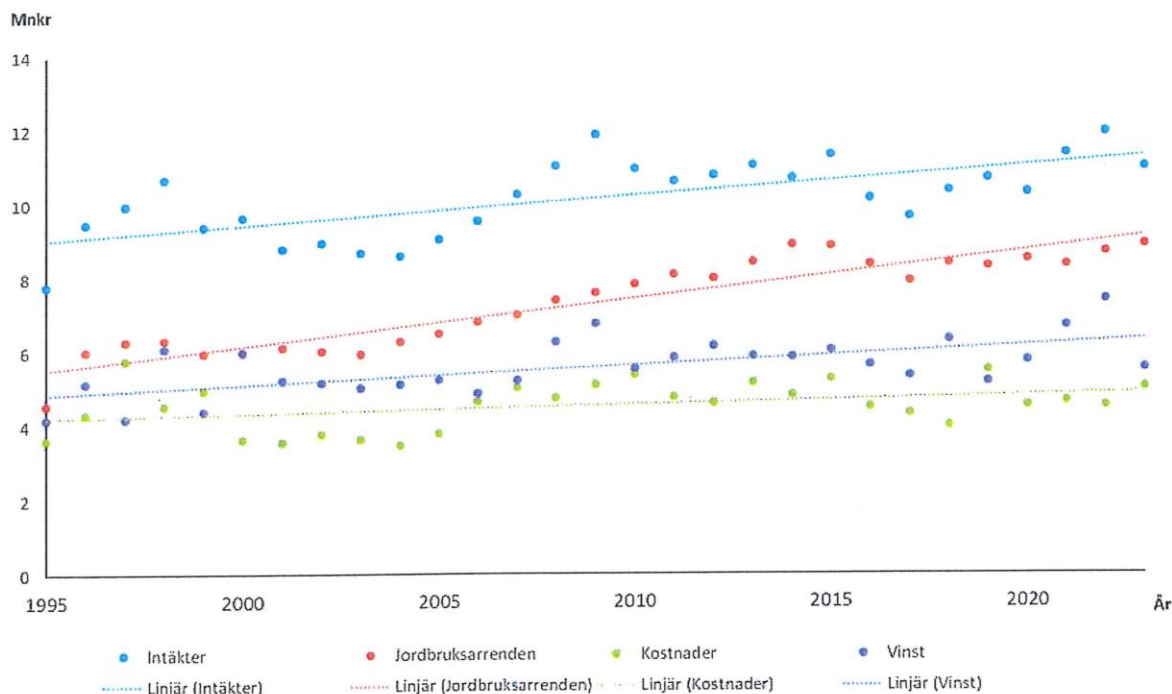
Rörelsegren jord omfattar all förvaltning av prästlönefastigheterna utom skogsmarken. Inom rörelsegrenen förvaltas ca 4 600 hektar jordbruksmark fördelad på 15 arrendegårdar och cirka 80 sidoarrenden samt cirka 10 småhus, 30 arrendetomter och 150 övriga upplåtelser.

Årets resultat

Årets resultat före realisationsvinst och avskrivningar uppgår till 5,9 mnkr (2022: 7,4 mnkr). Resultatet är 0,3 mnkr över budget.

Intäktsutfallet blev 11,0 mnkr, vilket är högre än budgeterat, men en miljon kronor sämre än fjolåret. Intäktsminskningen härrör från vattenkraften i Söderala, där vi fick en rekordhög intäkt på 1,9 mnkr 2022, medan den för 2023 var åter på normal nivå, 0,6 mnkr. Den viktigaste intäktskällan från jordbruksarrenden fortsätter dock visa en positiv trend över tid trots den pågående försäljningen av arrendegårdar och hyresbostäder och uppgår till 8,9 mnkr (2022: 8,7 mnkr). De totala kostnaderna uppgick till 5,1 mnkr vilket är i nivå med budget, men nästan 0,7 mnkr högre än fjolåret. Kostnadsökningen består till övervägande del på förvaltningsersättningen till Uppsala stift, som var 0,4 mnkr högre än 2022.

Intäkt, kostnad, vinst rörelsegren Jord

Verksamhet

Centralt inom jordförvaltningen är strävan att skapa jordbruksenheter som är bärkraftiga och lönsamma på lång sikt. Detta uppnås dels genom strukturrationaliseringar och dels genom investeringar i vissa gårdar.

Org.nr 817605-5757

Under 2023 har en betydande rationalisering av innehavet genomförts. En f.d. arrendatorsbostad i Altuna har sålts till hyresgästen. Några tillköp har ej gjorts 2023.

Investeringar för sammanlagt 2,5 mnkr, av budgeterade 3,7 mnkr, har genomförts under året (2022:5,4 mnkr). Den mest omfattande investeringen var 0,8 mnkr i ombyggnad av tak på arrendatorsbostaden i Villberga. Resterande belopp omfattar investeringar i nya avlopp- och värmeanläggningar, samt i solel och vattenvård.

Tre gårdsarrenden och 11 sidoarrenden har omförhandlats, vilket resulterade i en genomsnittlig ökning av arrendenivåerna för dessa arrendeställen med 14 procent.

Naturmiljöarbetet bedrivs inom jordbruksförvaltningen dels indirekt genom att på olika sätt skapa incitament för en miljövänlig drift av arrendegårdarna, dels genom direkta åtgärder såsom installation av mer miljövänliga uppvärmningssystem och avloppsanläggningar, uppförande av solelanläggningar samt anläggande av våtmarker och fosfordammar. En ny solelanläggning har installerats på Balingsta arrendegård och beräknas ge 21.000 kWh/år. Inom vattenvården har under året fokus legat på projektering och ansökningar om statliga stöd för större åtgärder inom det vattenvårdsprojekt som startades upp 2021 i samarbete med vattensamordnaren på Enköpings kommun. En mindre fosfordamm i Tillinge och en våtmark i Sparsätra har anlagts med 100 % egen finansiering. 0,6 mnkr har under 2023 investerats i solel och vattenvård.

Kulturmiljövård

Kulturmiljövården omfattar Ekeby by, Skuttunge gamla prästgård och jägmästarbostället Kvarnberg samt ett antal enskilda byggnader av mer eller mindre kulturhistoriskt värde. Kulturmiljövårdskostnaderna uppgick under året till 0,6 mnkr, varav merparten avser underhåll av byggnader i Ekeby by.

Väsentliga händelser i sammandrag

- Före detta arrendatorsbostaden i Altuna har sålts.
- 2,5 mnkr har investerats i byggnader och anläggningar, varav 0,6 mnkr i solel och vattenvård.
- En våtmark i Sparsätra och en fosfordamm i Tillinge har anlagts. Ytterligare ca 20 vattenvårdsåtgärder har projekterats.
- Tre gårdsarrenden och elva sidoarrenden har omförhandlats till en höjning av arrendeavgifterna med 14 procent.

f

Org.nr 817605-5757

Rörelsegren fond

Rörelsegrenen fond hanterar Svenska kyrkans prästlönefond i Uppsala stift, vilken bildats genom försäljning av fast egendom.

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 51,5 mnkr (-1,0 mnkr) Intäkterna uppgår till 52,3 mnkr, de direkta kostnaderna uppgår till 0,8 mnkr. Kammarkollegiet drar numera sina kostnader direkt på resultatet och för 2023 har detta avdrag varit 1,1 mnkr. Nedskrivningen från 2022 har kunnat vändas tillbaka vilket gjorts med 21,6 mnkr. Fonden har under 2023 återhämtat sig och hade vid årets slut ett övertvärde på 62 mnkr. Utdelningen från Kammarkollegiets olika konsortier uppgår till 22,7 mnkr. Ethos aktiefond delade ut 1,07 mnkr vilket återinvesterades.

Fondens marknadsvärde uppgick vid årets slut till 965 mnkr (859 mnkr). Differensen mellan anskaffningsvärdet och marknadsvärdet av den totala fonden per sista december 2023 är 62 mnkr eller 6,4 %.

Fondkapitalets placering

Fondkapitalet förvaltas i huvudsak av Kammarkollegiet enligt ett träffat avtal som även innefattar allokering av fondkapitalet i enlighet med placeringspolicyn för Prästlönetillgångarna i Uppsala stift (§ 6 Dnr PLT 2021-0030). Normalportföljen och dess max och mini värden framgår i tabellen nedan. En del av aktiekapitalet är placerat i SEB Ethos aktiefond global.

Kammarkollegiet är statens egenregialternativ för fonder och stiftelser som har statlig eller kyrklig anknytning. Verksamheten bygger på självkostnadsprincipen. Konsortierna är samägda värdepappersfonder, vilket betyder att kunderna köper in sig i konsortierna via andelar. Aktiekonsortiet Spiran följer de etiska krav som fastställts i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå.

	Marknadsvärde per sista december 2023 (mnkr)	Procentuell andel	Normalportfölj i procent enligt placeringspolicyn ¹
Kammarkollegiets aktiekonsortium Spiran	505 092 (461 177)	62	64 (44–64)
Kammarkollegiets företagsobligationskonsortium	90 316 (85 750)	11	18 (0–38)
Kammarkollegiets fastighetskonsortium Slottet	174 146 (139 581)	22	18 (0–38)
SEB Ethos aktiefond global	41 394 (36 855)	5	64 (44–64)

1) Observera att normalportföljen 64 % gäller för samtliga aktieinnehav sammantaget.

Avkastningen på konsortiernas medel delas ut i december varje år till andelsägarna i förhållande till antalet andelar. Alla innehav är aktivt förvaltade och har som mål att ge en överavkastning i förhållande till sitt index.

B

Org.nr 817605-5757

Flerårsöversikt (i Mkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	167,0	134,9	228,7	117,9	102,3
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	16,0	36,0	45,0	20,0	5,7
Årets resultat	122,0	92,0	181,0	73,0	56,4
Förslag till utdelning	50,0	45,0	56,0	45,0	45,0
Balansomslutning på bokslutsdagen	2 276,0	2 193,0	2 163,0	2 015,0	1 993,0

Nyckeltal

Vinstmarginal skog (%)	57,0	65,0	46,0	52,0	56,0
Vinstmarginal jord (%)	50,0	63,0	59,0	56,0	49,0

Direktavkastning

Direktavkastning, skog (%)	1,8	2,3	1,2	1,7	1,9
Direktavkastning, jord (%)	1,1	1,6	1,3	1,2	1,1
Direktavkastning, fond (%)	5,6	0,1	2,2	1,8	1,7
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,9	1,6	1,5	1,6	1,7

Totalavkastning

Totalavkastning, skog (%)	22,6	1,9	5,1	18,7	2,3
Totalavkastning, jord (%)	28,1	-4,3	5,8	12,6	-8,1
Totalavkastning, fond (%)	11,6	-29,7	27,8	8,3	12,6
Totalavkastning förvaltade tillgångar	22,1	-4,2	10,7	15,7	3,4

Marknadsvärden förvaltade tillgångar (1)

Skog	3 000	2 488	2 518	2 456	2 109
Jord	582	464	504	492	446
Fond	965	837	900	758	730
Summa marknadsvärde	4 547	3 789	3 922	3 706	3 285

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet *1,33.

4

Väsentliga händelser under året

Vid styrelsens möte den 14 december fick kansliledningen den förtroendevalda revisorns avsägelse. Fyllnadsval sker i samband med stiftsfullmäktige den 23 till 24 maj 2024.

Cyberattacken 23 november 2023

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela Svenska kyrkan. Angreppet medförde att trossamfundet stängde ner samtliga servrar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all verksamhet inom hela Svenska kyrkan, inklusive Prästlönetillgångarna i Uppsala stift. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans servrar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna serverna och systemen.

Hos Prästlönetillgångarna i Uppsala stift har mycket av arbetet har varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. PLT har inte drabbats av några betydande ekonomiska skador. Ekonomisk skada för PLT är i huvudsak begränsad till kostnader kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor då det inte funnits ett fungerade flöde för fakturahanteringen.

Arbete pågår dels på den nationella nivån inom Trossamfundet för att minska riskerna för att denna situation ska uppstå igen, dels lokalt inom stiftet/PLT med att skapa lokala rutiner för ökad krisberedskap om motsvarande situation skulle uppstå igen.

Tillgång till resurser

Även 2023 är det brist på arbetskraft vilket fått till följd att röjningarna inte hunnits med. Ett kvarstående bekymmer är tillgången på markberedningsentreprenörer vilket gör det svårt att hinna med planerade markberedningar i tid. Förvaltningen har ökat andelen markberedning med grävmaskin.

Fondåret

Börsen har stigit under året och även ränteplaceringar har gett god avkastning. Kammarkollegiets avkastning har varit 15,5% samtidigt som inflationen, mätt som KPIF, blev 3,6% (nov). Räntan har höjts från 2,5 till 4% under 2023 i Sverige. Inflationen som legat över 10% vi förra årsskiftet har fallit. Förvaltningens ekonomiska buffert har förstärkts under året och ligger vid årsskiftet på 7,7%.

Granbarkborrar och väder

Distrikt Uppland har under 2023 till stor del arbetat med att söka upp, planera och därefter avverka områden som angripits av granbarkborre. Detta år har angreppen lugnat ner sig. Den kalla och blöta sensommaren har varit en starkt bidragande orsak.

Vädret med allt regn har bidragit till betydligt högre vägkostnader då vägar runnit av eller behövs repareras i betydligt större utsträckning än normalt.

Virkesmarknaden och prisutveckling

2023 har varit ett bra år för markägare som säljer virke. Timmerpriserna har fortsatt öka likaså priserna för massaved och brännved.

Skogsutredningen

Hösten 2023 drog kyrkans interna utredning kring Prästlönetillgångarna, och bruket av främst skog, igång. 25 september besökte utredarna förvaltningen.

Därutöver så fortsätter den skogliga debatten och påverkar förvaltningen både direkt och indirekt.

Miljö och klimatarbete

b

Org.nr 817605-5757

Under året har fler projekt för våtmarksrestaurering tillkommit. Av de 29 kontrakt som Distrikt Uppland tecknat 2022 har 6 pluggats varav projekten vid Siggeforasjön är ett. Distrikt Gästrikland har kommit igång med arbeten.

Jordbruksförvaltningen har till de 18 projekt kring byggande av fosfordammar, skapande av våtmarker, meandring av diken samt höjande av ett par sjöar, lagt till ytterligare 2. Alla dessa projekt kommer pågå ett antal år framåt i samverkan med kommuner och länsstyrelser. Under 2023 har en våtmark i Sparsätra och en fosfordamm i Tillinge anlagts.

Kunskapsuppbyggande kring hyggesfritt skogsbruk fortgår.

Finansiella instrument

Fondkapitalet förvaltas av Kammarkollegiet enligt ett träffat avtal som även innefattar allokering av fondkapitalet i enlighet med ett riktmärke som fastställs inför varje verksamhetsår och av SEB Ethos global. Kapitalet förvaltas enligt de etiska krav som fastställts i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå vilket stiftsfullmäktige tidigare beslutat om.

Framtida utveckling

Kyrkostyrelsen har hos lagstiftaren formellt begärt att den egendomsmassa som utgörs av prästlönetillgångarna ska överföras till trossamfundet Svenska kyrkan med äganderätt. Detta är ett pågående ärende sen 2011.

Biologiska risker

Granbarkborrarna kommer förvaltningen att i viss utsträckning fortsätta bekämpa innevarande år. Sett till framtida ökande temperaturer ökar risken för svamp- och insektsangrepp.

Klimatrelaterade risker

Stormar, torka och bränder utgör risker för både jord- och skogsinnehavet. Dessa kan orsaka stor skada med potentiellt stora kostnader som följd. Klimatförändringarna kan öka dessa problem. Å andra sidan ökar tillväxten av höjd temperatur och ökad nederbörd. Snöbrott utgör också en risk av mer lokal karaktär.

Marknadsrisker

Virkespriserna varierar över tid och är konjunkturberoende. Ökande avsättningar och anpassade avverkningsmetoder begränsar mängden skogsråvara. Värdepapper är exponerade för kurs- och ränterisker, kreditrisker, korrelationsrisker, förvaltarrisker och operativa risker.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

8

Org.nr 817605-5757

FÖRSAMLINGARS OCH PASTORATS ANDELSTAL OCH UTDELNING

Utdelning 2023		25 000 000 kr	
Församling/Pastorat	Marknadsvärde	Andel	Utdelning
	Tusental kr	%	Kronor
Alfta-Ovanåker	65 109,510	5,2	1 293 258
Almunge	21 728,348	1,7	431 586
Alunda	5 850,931	0,5	116 216
Balingsta	21 955,164	1,7	436 091
Bergsjö	17 925,348	1,4	356 048
Björklinge-Skuttunge-Viksta	16 999,169	1,4	337 651
Bollnäs	73 560,760	5,8	1 461 123
Bro	23 967,861	1,9	476 069
Bältingebygden	19 522,692	1,6	387 776
Danmark-Funbo	9 589,887	0,8	190 482
Dellenbygdens	29 422,301	2,3	584 410
Enköping-Fjärdhundra	73 068,808	5,8	1 451 352
Enånger-Njutånger	8 760,335	0,7	174 005
Dannemorabygden	7 083,819	0,6	140 705
Forsa-Hög	16 284,703	1,3	323 460
Gästrikedustens	24 621,367	2,0	489 050
Gävle	424,000	0,0	8 422
Gimo	6 013,919	0,5	119 453
Nordanstig	20 499,662	1,6	407 181
Hofors	9 008,883	0,7	178 942
Hudiksvallsbygden	10 980,020	0,9	218 094
Håbo	22 665,788	1,8	450 206
Knivsta	23 724,057	1,9	471 226
Kungsängen-Västra Ryd	8 462,869	0,7	168 096
Lagunda	22 671,015	1,8	450 310
Ljusnans	78 928,106	6,3	1 567 734
Märsta	26 374,050	2,1	523 863
Nora	23 832,481	1,9	473 380
Norra Hagunda	30 703,371	2,4	609 855
Norråla-Trönö	9 410,163	0,7	186 912
Ockelbo	62 868,211	5,0	1 248 739
Ovansjö-Järbo	15 401,151	1,2	305 910
Rasbo	13 528,902	1,1	268 722
Roslagens norra	27 772,716	2,2	551 644
Roslagens västra	38 673,843	3,1	768 171
Roslagens östra	82 134,811	6,5	1 631 428

8

Org.nr 817605-5757

Församling/Pastorat	Marknadsvärde	Andel	Utdelning
	Tusental kr	%	Kronor
Sandviken	24 128,337	1,9	479 257
Sigtuna	4 333,501	0,3	86 075
Söderala	30 524,177	2,4	606 296
Söderhamn-Sandarne	832,744	0,1	16 541
Tierp-Söderfors	10 544,628	0,8	209 446
Tierp	40 350,069	3,2	801 466
Torsåker	12 581,874	1,0	249 911
Uppsala	19 325,439	1,5	383 858
Valbo-Hedesunda	35 335,953	2,8	701 871
Vattholma	19 033,741	1,5	378 064
Vendel-Tegelsmora	11 401,987	0,9	226 476
Vittinge	4 188,104	0,3	83 188
Västerlövsta	30 556,747	2,4	606 943
Älvkarleby-Skutskär	28 150,242	2,2	559 143
Östervåla-Harbo	17 817,047	1,4	353 897
Summa andelar	1 258 633,610	100,0	25 000 000

Förslag till vinstdisposition

Till stiftsfullmäktiges förfogande står följande vinstmedel (kronor):

Balanserade vinstmedel	72 757 463
Årets disponibla resultat	77 308 823
	150 066 286

Stiftsstyrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till församlingar och pastorat utdelas	25 000 000
att dela ut till nationell nivå	25 000 000
I ny räkning överföres	100 066 286
	150 066 286

Prästlönetillgångarnas resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

8

Org.nr 817605-5757

Resultaträkning	Not	2023-01-01	2022-01-01
Tkr		-2023-12-31	-2022-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3, 4	98 443	98 786
Intäkter prästlönefond	5	52 319	431
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		16 254	35 696
Summa rörelsens intäkter		167 016	134 913
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-20 036	-16 863
Kostnader för inhyrd personal	6	-12 247	-10 474
Övriga externa kostnader	7, 8	-11 695	- 8 577
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-2 703	-2 321
Summa rörelsens kostnader		-46 681	-38 235
Rörelseresultat	2	120 335	96 678
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		82	159
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		5 977	1 888
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-1 611
Resultat efter finansiella poster		126 394	97 114
Skatt på årets resultat	9	-4 274	-5 389
Årets resultat		122 120	91 725

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

Årets resultat enligt resultaträkningen	122 120	91 725
Värdesäkring enligt KO 46:11	-30 870	-72 615
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10	-13 941	-33 645
Årets disponibla resultat	77 309	-14 535

Org.nr 817605-5757

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefastigheter	10	1 185 721	1 185 045
Inventarier, verktyg och installationer	11	0	0
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	515	88
		1 186 236	1 185 133
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefondsmedel	13	903 032	858 897
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	14	0	0
		903 032	858 897
Summa anläggningstillgångar		2 089 268	2 044 030
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
		111	287
		111	287
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		9 671	13 222
Övriga fordringar		8	4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	3	9
		9 682	13 235
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
		0	13 407
<i>Kassa och bank</i>	16	177 013	121 599
Summa omsättningstillgångar		186 806	148 528
SUMMA TILLGÅNGAR		2 276 074	2 192 558

Org.nr 817605-5757

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tkr			
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Prästlönefastighetskapital		1 185 721	1 185 045
Prästlönefondskapital		903 032	858 897
		2 088 753	2 043 942
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		72 757	132 292
Årets disponibla resultat		77 309	-14 535
		150 066	117 757
Summa eget kapital		2 238 819	2 161 699
Avsättningar			
Avsättning skogsvård	17	16 382	14 567
Summa avsättningar		16 382	14 567
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		10 965	5 734
Leverantörsskulder		2 935	2 857
Aktuella skatteskulder		799	2 062
Övriga skulder		3 507	3 158
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	2 667	2 481
Summa kortfristiga skulder		20 873	16 292
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 276 074	2 192 558

5

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlönefas- tighetskapital	Prästlöne- fondkapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	1 200 725	736 933	72 157	116 136	2 125 950
Omföring av fg års resultat			116 136	-116 136	0
Köp/försäljning prästlönefastighet	-15 435	15 435			0
Omföring avskrivning fastighet	-269	269			0
Årets resultat				91 725	91 725
Omföring av realisationsvinst fastighet	25	33 645		-33 645	25
Värdesäkring enligt KO 46:11		72 615		-72 615	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-28 000		-28 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå			-28 000		-28 000
Utgående eget kapital 2022-12-31	1 185 045	858 897	132 292	-14 535	2 161 700
Ingående eget kapital 2023-01-01	1 185 045	858 897	132 292	-14 535	2 161 700
Omföring av fg års resultat			-14 535	14 535	0
Köp/försäljning prästlönefastighet	1 065	-1 065			0
Omföring avskrivning fastighet	-389	389		122 120	122 120
Omföring av realisationsvinst fastighet		13 941		-13 941	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		30 870		-30 870	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-22 500		-22 500
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå			-22 500		-22 500
			0		0
Utgående eget kapital 2023-12-31	1 185 721	903 032	72 757	77 309	2 238 819

6

Org.nr 817605-5757

Kassaflödesanalys	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Tkr			
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		120 334	96 678
Rörelseresultat		120 334	96 678
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		2 703	2 321
Ökning/minskning av avsättningar		1 815	126
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-17 747	-35 404
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		-22 148	22 692
Erhållen ränta		5 977	2 047
Erlagd ränta		0	-14
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-5 337	-3 327
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		85 597	85 119
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>			
Minskning/ökning av varulager		177	108
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		3 553	7 118
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		5 844	-8 090
Kassaflöde från den löpande verksamheten		95 171	84 255
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-472	-6 811
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-472	-6 811
Prästlönetillgångar			
Förvärv av prästlönefastigheter		-5 990	-12 366
Försäljning av prästlönefastigheter		18 865	62 127
Förvärv av värdepapper		-19 155	-183 591
Försäljning av värdepapper		17 161	94 866
Ökning/minskning övriga medel		-18 573	-32 040
Kassaflöde från prästlönetillgångar		-7 692	-71 004
Kassaflöde före utdelning			
Utdelning till församlingar/pastorat, stift och nationell nivå		-45 000	-56 000
Årets kassaflöde		42 007	-49 560
Likvida medel vid årets början		135 006	184 566
Likvida medel vid årets slut	19	177 013	135 006

5

Org.nr 817605-5757

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta. Naturvårdsavtal ingångna med stat eller kommun anses enligt JB 7 kap. 38§ (1996:861) som en nyttjanderätt och intäktsförs vid avtalstecknandet. Försäljning av prästlönefastighet redovisas efter individuell bedömning, normalt sett vid kontraktstecknandet.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	vid avräkningstillfället och i den slutperiod virket inmätts.
Rotposter:	vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen avser
Ränteintäkter:	i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Org.nr 817605-5757

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader beroende på användningsområde	25-100 år
Markanläggning	5-20 år
Vägar och täckdiken	10 år
Byggnads- och markinventarier	10-20 år
Bilar	5 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att

Org.nr 817605-5757

värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men osäkra till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som

Org.nr 817605-5757

motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid på högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Org.nr 817605-5757

Not 2 Information om oberoende rörelsegränar

	2023	2022
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegränar enligt följande		
Skog	87 432	86 783
Jord	11 009	12 001
Fond	52 319	431
	150 760	99 215
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegränar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	49 318	56 673
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	5 084	23 559
Avskrivning	-272	-213
Summa Skog	54 130	80 019
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	5 966	7 594
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	11 170	12 137
Avskrivning	-2 430	-2 108
Summa Jord	14 706	17 623
Fond (exkl. realisationsresultat)	50 088	-672
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	1 411	-292
Summa Fond	51 499	-964
Summa rörelseresultat	120 335	96 678
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	17 665	35 404
Varav avskrivningar	-2 703	-2 321

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2023	2022
Intäkter skog		
Rotposter	13 623	12 325
Leveransvirke	31 489	25 514
Leveransrotköp och avverkningsuppdrag	37 057	43 679
Arrenden (jakt, mark, fiske, täkt, vind)	4 532	4 514
Övriga intäkter	731	752
	87 432	86 783
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	8 915	8 710
Arrenden och hyror	815	1 200
Övriga intäkter	1 279	2 091
	11 009	12 001
Nettoomsättning	98 441	98 785

Not 4 Leasing, leasinggivaren

Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

2023	2022
------	------

Org.nr 817605-5757

Inom ett år	13 745	14 134
Senare än ett år men inom fem år	29 950	34 496
Senare än fem år	36 911	38 679
	80 606	87 309

Under perioden intäktsförda leasingavgifter 13 392 13 540

Den operationella leasingen avser jordbruksarrenden och hyror.

Not 5 Intäkter prästlönefond

	2023	2022
Utdelningar	23 824	21 417
Realisationsresultat vid försäljningar	1 411	-292
Räntor	5 530	860
Nedskrivning prästlönefond	21 554	-21 554
	52 319	431

Not 6 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 14 heltidstjänster (14 heltidstjänster).

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2023	2022
Grant Thornton Sweden AB		
Revisionsuppdrag	216	154
	216	154

Not 8 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2023	2022
Förfaller till betalning inom ett år	295	285
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	142	142
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
	437	427

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter 442 199

Den operationella leasingen utgörs av lokalhyror och leasingbilar.

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2023	2022
Aktuell skatt	4 274	5 389
Skatt på årets resultat	4 274	5 389

Org.nr 817605-5757

Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	58 195	62 686
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20.6%)	11 988	12 913
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet	-431	139
Skatteeffekt av skillnader i bokföringsmässig avskrivning och skattemässig avskrivning	-213	-267
Skatteeffekt av skogsavdrag och substansminskningsavdrag	-7 070	-7 396
Redovisad skattekostnad	4 274	5 389

Not 10 Prästlönefastigheter

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 217 294	1 232 729
Inköp	5 990	12 366
Försäljningar/utrangeringar	-4 924	-27 801
Omklassificeringar		0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 218 360	1 217 294
Ingående avskrivningar	-32 249	-31 980
Försäljningar/utrangeringar	2 313	2 051
Årets avskrivningar	-2 703	-2 321
Utgående ackumulerade avskrivningar	-32 639	-32 250
Utgående redovisat värde	1 185 721	1 185 044
Taxeringsvärden skog	2 255 000	1 870 000
Taxeringsvärden jord inkl byggnader	438 000	349 000
	2 693 000	2 219 000

Org.nr 817605-5757

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 125	2 125
Inköp	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-260	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 865	2 125
Ingående avskrivningar	-2 125	-2 125
Försäljningar/utrangeringar	-260	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 865	-2 125
Utgående redovisat värde	0	0

Not 12 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	88	4 713
Utgifter under året	3 117	6 811
Under året erhållna statlig stöd	0	0
Under året färdigställda tillgångar	-2 690	-11 436
Utgående redovisat värde	515	88

Under året har bl a en soleanläggning tagits i bruk, en våtmark anlagts, ett nytt tak anlagts samt en skogsbilväg byggts.

Not 13 Prästlönefondsmedel

	Redovisat värde		Marknadsvärde	
	2023	2022	2023	2022
Långfristiga värdepappersinnehav				
Andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium	438 256	449 891	505 092	461 177
Andelar i Kammarkollegiets företagsobligationskons.	92 023	92 197	90 316	85 750
Andelar i Kammarkollegiets fastighetskons. Slottet	184 284	169 546	174 146	139 581
Andelar Ethos Global (SEB)	34 357	33 283	41 394	36 855
Värdereglering prästlönefonden	0	-21 554		
Summa långfristiga värdepappersinnehav	748 920	723 363	810 948	723 363
Fordringar /Förskott	13 205	98 675	13 205	98 675
Bankmedel*	140 907	36 859	140 907	36 859
	154 112	135 534	154 112	135 534
Summa prästlönefondsmedel	903 032	858 897	965 060	858 897

	2023-12-31	2022-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	858 897	736 953
Investeringar under året	19 155	184 771
Försäljningar/avyttringar	-17 161	-94 866
Övriga förändringar under året	42 141	32 040
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	903 032	858 898
Utgående bokfört värde	903 032	858 898

Org.nr 817605-5757

* Av behållningen på kassa och bank utgör 140 902 tkr (36 859 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 14 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde	Marknadsvärde på bokslutsdagen	
		2023-12-31	2022-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav			
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden		0	15 000
Omklassificering			-15 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		0	0
Utgående bokfört värde		0	0

Andelarna i Räntekonsortiet omförts till kortfristig placering konto 1881. Andelarna har sålts 2023.

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Övriga poster	3	9
	3	9

Not 16 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 177 013 tkr (121 599 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot, Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 17 Avsättning skogsvård

Enligt skogsvårdslagen ska skogsmark som slutavverkats återbeskogas och en förnygring säkerställas. Per balansdagen har därigenom en skuld uppstått för ej utförda återbeskningsåtgärder.

	2023-12-31	2022-12-31
Avsättning vid årets början	14 567	14 441
Förändring under året	1 815	126
Avsättning vid årets slut	16 382	14 567

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyres- och arrendeintäkter	2 657	2 481
	2 657	2 481

Org.nr 817605-5757

Not 19 Specifikation av likvida medel vid årets slut

	2023-12-31	2022-12-31
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	177 013	121 599
	177 013	121 599

Not 20 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Utvecklingen av säkerhetshöjande åtgärder är fortsatt stor. Den sjunde mars 2024 inträffade en säkerhetsincident som påverkat ett fåtal användare och som stoppats. Incidenten är en påminnelse om att vi lever i en tid av konstanta cyberhot. Den visar också på att Svenska kyrkan har en IT-säkerhet som identifierar problem och en rutin för att lösa situationen.

Den osäkra penningpolitiska utvecklingen skapar fortsatt osäkerhet.

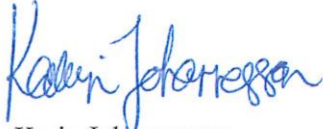
Fortsatt oro i världen kan få påverkan på att få de resurser som behövs inom skogsbruket.

Org.nr 817605-5757

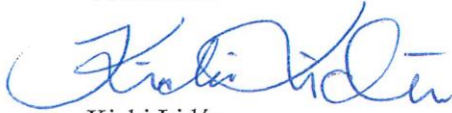
Uppsala 2024-04-25

Karin Johannesson
Ordförande

Roberth Krantz
Vice ordförande

Kicki Lidén
2 vice ordförande

Agneta Brendt 22/4 2024

Agneta Brendt

Lennart Persson

Anna-Lena Arousell Berglund

Kristina Drotz

Kerstin Eskhult

Lena Hultin

Fredrik Lord

Eva Noreberg

Kerstin Ramdén

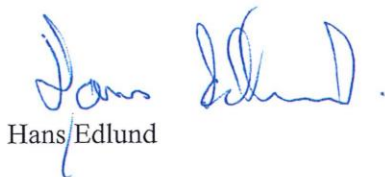

Magdalena Silfverstjerna

Anna Sundberg

Vår revisionsberättelse har lämnats 2024-04-25

Hans Edlund

Grant Thornton Sweden AB

Stefan Norell
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Uppsala stift avseende Prästlönetillgångarna i Uppsala stift

Org.nr. 817605 - 5757

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångarna i Uppsala stift för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångarna i Uppsala stifts finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för prästlönetillgångarna.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Det registrerade revisionsbolagets ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till prästlönetillgångarna enligt god revisors sed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa prästlönetillgångarna, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som

helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av prästlönetillgångarnas interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att prästlönetillgångarna inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsd i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om hurvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av prästlönetillgångarnas resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Prästlönetillgångarna i Uppsala stift för år 2023.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till prästlönetillgångarna enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att prästlönetillgångarnas organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och prästlönetillgångarnas ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot prästlönetillgångarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot prästlönetillgångarna, eller att ett förslag till dispositioner av prästlönetillgångarnas vinst eller förlust inte är förenligt med kyrkoordningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av prästlönetillgångarnas vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för prästlönetillgångarnas situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 25 april 2024,

Grant Thornton Sweden AB

Stefan Norell
Auktoriserad revisor

Hans Edlund
Förtroendevald revisor